



Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2024

Marking Scheme

Latvian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Atbildiet uz jautājumiem!

Maksimālais punktu skaits – 100

I daļa

(30 punkti)

1. Skaidrojiet vārdus un frāzes!

- a) ārkārtīgi cītīgi
ļoti kārtīgi, ļoti rūpīgi, ļoti daudz
- b) gāzt kalnus
pārvarēt grūtības, daudz izdarīt, daudz strādāt
- c) atbīdīt malā
atteikties, neieklaut repertuārā
- d) dvēseles maize
sirdslieta, bauda, gandarījums
- e) kopš bērna kājas
bērnībā, jaunā vecumā, kopš mazām dienām

(5 × 1 punkti)

2. Kādu problēmu Dziesmu svētku organizēšanā saskata Lilija Zobens?

(5)

Lilija Zobens saskata divas problēmas. Pirmkārt, Dziesmu svētku repertuārs tiek noteikts par vēlu. Par to būtu jāsāk domāt uzreiz pēc iepriekšējiem svētkiem. Otrkārt, organizatoru maiņa. Jaunie organizatori nezina, kādas bija veiksmes un neveiksmes iepriekšējos svētkos, tāpēc organizatoru komandā būtu jābūt kādam, kas ir piedalījies iepriekšējos svētkos.

3. Kāda nozīme, pēc Lilijas Zobens domām, ir mūzikas stundu lomai bērna attīstībā un skolas gaitās?

(5)

Mūzika prasa regulāru darbu un disciplīnu, kas norūda bērnu raksturu un dod izpratni, ka bez smaga darba nebūs labu rezultātu. Mūzika attīsta smadzeņu darbību, kas var palīdzēt tādos priekšmetos kā matemātika un valoda.

4. Latvija tiek uzskatīta par zemi, kas dzied. Kāda ir dziedāšanas nozīme latviešu dzīvē? Diskutējiet par to saistībā ar tekstu un savu pieredzi.

(5)

Latviešiem patīk dziedāt un viņi to var darīt dažādās dzīves situācijās. Latvieši sanāk kopā un dzied. Latvieši sāk dziedāt jau skolā vai bērnudārzā, kas rezultējas kora dziedāšanā. Skolēns var rakstīt par savu dziedāšanas pieredzi.

5. Raksturojiet, kā Dziesmu svētki ir atspoguļojuši savu laiku. Kā tie ir palīdzējuši uzturēt latviskumu trimdā? (5)

Dziesmu svētkos tiek iekļautas dziesmas, kas ir raksturīgas konkrētam laikam, taču ir arī dziesmas, kas ir vienmēr tiks dziedātas Dziesmu svētkos, stabilas vērtības. Dziesmas un Dziesmu svētki palīdzēja latviešiem uzturēt latviskumu trimdā, jo tā ir latviešu valoda un tradīcijas, kas pastāv blakus mītnes zemes valodai un kultūrai.

6. Dziesmu svētkus mēdz saukt par tautas lūgšanu. Kā jūs to saprotat? Kā tas ir saistīts ar latviskumu un latvisko identitāti? (5)

Dziedāšana tiek salīdzināta ar lūgšanu. Latvieši sanāk kopā un dzied, ir vienoti, gluži kā kopējā lūgšanā. Dziesmu svētkos tiek dziedātas latviešu tautasdziesmas, kas stiprina latviskumu un palīdz uzturēt latvisko identitāti.

II daļa

(30 punkti)

Izsakiet viedokli par apgalvojumu! (100-150 vārdu)

Latviešiem “dziedāšanas gēns” ir spēcīgāks nekā citām tautām. Kā jūs to saprotat un vai jūs tam piekrītat?

Latvieši dzied kopš bērnības, kad ir dzirdējuši mammu un vecmammu dziedam. Līdz ar to tas ir attīstījies dziedāšanas gēnu viņos.

Skolēns var rakstīt par to, kādās situācijās latvieši dzied, proti, gan priekos, gan bēdās. Ir dažādi pasākumi, kuros latvieši dzied. Latvieši zina tautasdziesmas. Viņi var sanākt kopā un dziedāt. Skolēns var rakstīt par kora tradīciju Latvijā. Mums ir daudz kora, kas ir guvuši starptautiskus panākumus. Skolēns var rakstīt par to, ka vecmāmiņas un mammas bērniem dzied šūpuļdziesmas. Skolēns var rakstīt par savu dziedāšanas pieredzi vai pieredzi draugu lokā. Vai viņa draugi, skolas biedri, radnieki dzied. Kad un kā tas notiek. Vai viņi dzied korī, ansambļi vai televīzijas šovā.

III daļa

(30 punkti)

Uzrakstiet pārspriedumu par vienu no tēmām! (ne mazāk kā 300 vārdu)

1. Dziesmu svētki – unikāls latviešu kultūras fenomens.

Skolēns var rakstīt par Dziesmu svētku tradīciju, koru kultūru, tautas tērpiem, tautas dejām, attieksmi pret dziedāšanu un dejošanu. Skolēns var rakstīt par dalību Dziesmu svētkos. Var piedalīties gan kā dalībnieks, gan skatītājs. Dziesmu svētki tiek rīkoti ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās. Skolēns var rakstīt par savu un savu tuvinieku, draugu attieksmi pret dziedāšanu un Dziesmu svētkiem. Skolēns var rakstīt par savu vai savu draugu un radnieku dalību Dziesmu svētkos.

Or

2. Mūzika ir labākais mierinājums noskumušam cilvēkam. (Mārtiņš Luters)

Skolēns var rakstīt, kā mūzika var palīdzēt grūtā dzīves brīdī. Kāda mūzika viņu nomierina vai uzlādē. Kādas emocijas mūzika viņā raisa. Kādos brīžos viņš klausās mūziku. Vai viņš klausās mūziku koncertos, radio vai kādā ierīcē. Vai mūzika vieno? Kādas ir mūzikas tradīcijas viņa dzīvē.

